



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
FISIOPATOLOGIA 1

Coordinació: GOMEZ ARBONES, XAVIER

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	FISIOPATOLOGIA 1			
Codi	102706			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Nutrició Humana i Dietètica i Grau en Fisioteràpia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport i Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL	Presencial
	Doble titulació: Grau en Nutrició Humana i Dietètica i Grau en Fisioteràpia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Nutrició Humana i Dietètica i Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL	Presencial
	Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL	Presencial
	Doble titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport i Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	TEORIA		
	Nombre de crèdits	6		
	Nombre de grups	2		
Coordinació	GOMEZ ARBONES, XAVIER			
Departament/s	MEDICINA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores de classe presencial i 90 hores de treball autònom de l'alumne			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà/català			

Horari de tutoria/lloc

Horari de Consulta 9 a 15 h.

Ubicació del Despatx (digestiu) 3^a planta Hospital Arnau de Vilanova

Telèfon 973 248100 ext. 5342- 5268-5310

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ERITJA SÁNCHEZ, NÚRIA	neritja@medicina.udl.cat	4,4	
GOMEZ ARBONES, XAVIER	xga@medicina.udl.cat	1,6	
MIAS CARBALLAL, MARI CARME	carme.mias@cmb.udl.cat	1,6	
MORALES RULL, JOSE LUIS	joseluis.morales@medicina.udl.cat	,8	
PLANELLA DE RUBINAT, MONTSERRAT	mplanelladerubinat@medicina.udl.cat	,8	
RIUS RIU, FERRAN	ferran.rius@medicina.udl.cat	,8	
VILA JUSTRIBO, FRANCISCO JAVIER	vila@medicina.udl.cat	,8	
WORNER DIZ, FERNANDO	fernando.worner@medicina.udl.cat	1,2	

Informació complementària de l'assignatura

La Fisiopatologia és la base del desenvolupament professional del fisioterapeuta general per a obtenir la capacitat suficient que li permeti conèixer, descriure bàsicament, programar i tractar fisioteràpicament problemes de salut. Identificar problemes de salut, com necessitat de derivació i consulta amb d'altres professionals.

El fonament de l'assignatura és que l'alumne adquireixi el coneixement de les entitats nosològiques més comunes en patologia mèdic-quirúrgiques relacionades amb l'activitat del fisioterapeuta.

L'assignatura s'imparteix durant el primer quadrimestre del curs acadèmic.

La matèria està integrada per diferents blocs que abasten una part General Introductòria, i que després tracta sobre Dolor, Introducció a la Cirurgia, Trastorns endocrinològics, Trastorns cardiovasculars, Trastorns aparat digestiu i Trastorns de la sang i dels ganglis limfàtics. Aquesta assignatura es continua amb Fisiopatologia 2 al segons

quatrimestre.

En aquesta matèria es proporcionen els fonaments i coneixement per entendre la fisiopatologia.

L'assignatura està enfocada des d'un punt de vista teòric-pràctic. La matèria s'estructura en 60 hores presencials, que es distribueixen en hores de classe magistral en grup gran i en seminaris.

Hi ha diferents grups, amb impartició de docència a Lleida i a Igualada (mireu els calendaris actualitzats a la web).

- A Lleida els dies de classe d'entrada són els dilluns de 15:00 a 17:30 h, i els dimarts, dimecres i dijous de 15:00 a 16:00. Les classes es fan a la Unitat Docents de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

- A Igualada d'entrada les classes són divendres de 9:00 a 13:30 hores

S'estima una dedicació no presencial de l'estudiant de 90 hores. L'assistència a les classes magistrals no és obligatòria però els professors recomanem assistir i participar activament en totes les sessions presencials, així com treballar per endavant els continguts de la matèria.

Al llarg del curs es plantegen activitats i test a través del Campus Virtual.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del seu procés.
- Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials
- Conèixer, de forma general, els tractaments mèdics i quirúrgics de les malalties tractades, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics.
- Conèixer el material quirúrgic
- Intervenir en els actes de promoció, prevenció i recuperació de la salut dels diferents sistemes i del seu desenvolupament.

Competències

Competències específiques de la Titulació:

CE1 Conèixer i comprendre la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.

Resultats d'aprenentatge:

1. Identificar i descriure els elements que constitueixen la morfologia de l'ésser humà.
2. Diferenciar cadascun dels components de l'ésser humà des del seu nivell bioquímic al seu nivell sistèmic, i les seves possibles alteracions
3. Identificar i descriure la fisiologia general dels elements que constitueixen l'ésser humà.
4. Comprendre el funcionament normal de cada òrgan i sistema i les seves possibles alteracions funcionals.

CE2 Conèixer i comprendre les ciències, els models, les tècniques i els instruments sobre els quals es fonamenta, articula i desenvolupa la fisioteràpia.

Resultats d'aprenentatge:

1. Comprendre les teories generals, bàsiques i pròpies de la Fisioteràpia.
2. Saber utilitzar la terminologia sanitària més comú entre els professionals de la salut, aplicada al model de

fisioteràpia.

3. Identificar, descriure i conèixer les teories i principis generals del funcionament, de la discapacitat, de la salut i de la valoració.

CE3 Conèixer i comprendre els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques, encaminats tant a la terapèutica pròpiament dita a aplicar a la clínica per a la preeducació o recuperació funcional, com a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

1. Definir les bases de la relació terapèutica i tractar les diferents tècniques d'intervenció psicosocial que són d'utilitat en les Ciències de la Salut.
2. Usar i interpretar proves fisiològiques bàsiques com: proves d'esforç, estudi de marxa, espirometria, i esfingomanometria.

CE5 Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge:

1. Aplicar els procediments de valoració i recollida sistemàtica de la informació rellevant relacionada amb les necessitats dels pacients, considerant des d'una visió global i objectiva, els aspectes físics, psicològics i socials.
2. Tractar i rebre al pacient, recollint i valorant les dades subjectives manifestades pel mateix i / o persones significatives del seu entorn.
3. Identificar els conceptes de funcionament i discapacitat en relació al procés d'intervenció en Fisioteràpia i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats reals i potencials trobades.
4. Realitzar una valoració de l'estat funcional del pacient des del punt de vista de la traumatologia.

CE12 Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

1. Identificar i descriure els principis bàsics de prevenció, així com els diferents tractaments mèdics i quirúrgics aplicables a cada tipus de patologia.
2. Seleccionar i executar els procediments fisioterapèutics generals que s'apliquen a les diferents patologies del cos humà en els períodes de promoció i conservació de la salut, així com en la prevenció de la malaltia.

CE14 Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

Resultats d'aprenentatge:

1. Comprendre la Fisioteràpia com professió i el seu posicionament dins de les professions sanitàries.
2. Integrar-se i col·laborar amb els diferents equips professionals interdisciplinaris.

CE15 Comprendre la importància d'actualitzar els coneixements, habilitats, destreses i actituds que integren les competències professionals del fisioterapeuta.

Resultats d'aprenentatge:

1. Fomentar l'actualització i reciclatge dels coneixements, habilitats i actituds fonamentals de les competències professionals, mitjançant un procés de formació permanent.

2. Interpretar, analitzar, sintetitzar i criticar les troballes d'investigació relacionats amb la fisioteràpia i futures línies d'expansió.
3. Valorar la necessitat d'investigar i buscar publicacions relacionades amb la fisioteràpia i formular preguntes de recerca rellevants.
4. Demostrar habilitats en la pròpia recerca, l'examen crític i la integració de la literatura científica i altra informació rellevant.

Competències generals de la Titulació:

CG1 Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els usuaris del sistema sanitari així com amb altres professionals

CG2 Saber treballar en equips professionals com unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

Competències transversals de la Titulació:

CT1 Correcció en l'expressió oral escrita.

CT3 Domini de les TIC

CT4 Respecte a als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències estratègiques de la Universitat:

CEUdL1 Adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà; CEUdL2 Domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès;

CEUdL3 Capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació;
CEUdL4 Coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals;

CEUdL5 Nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Part General (Dr. Morales):

- Concepte de patologia, salut, malaltia. Patogènia. Etiologia. Fisiopatologia
- Agents Biològics com a causa de malaltia: Classificació de microorganismes, mecanismes de contagi. Clínica de les infeccions
- L'herència com a causa de malaltia. Classificació de malalties genètiques
- Alteracions de la temperatura corporal. Fisiopatologia de la febre. síndrome febril. Causes de Febre. Febre d'origen desconegut
- Inflamació. al·lèrgia
- Propedèutica clínica

Trastorns metabòlics i endocrinològics (Dr. Rius):

- Introducció al sistema endocrí
- Eix hipotalàmic-hipofisiari, glàndules suprarrenals i gònades
- Patologia tiroïdal i paratiroidal
- Metabolisme hidrogenocarbonat: diabetis mellitus i les seves complicacions

- Metabolisme lipídic, nutrició i obesitat

Malalties de l'Aparell Digestiu (Dra. Planella):

- Funcions del sistema digestiu.
- Fisiopatologia de l'esòfag i estómac, budell prim, budell gros, pàncrees exocrí, fetge i via biliar
- Introducció al concepte de microbiota intestinal com a nou òrgan
- Descripció dels principals estats sindròmics digestius: dolor abdominal, disfàgia, dispepsia, vòmits, alteracions del ritme intestinal (diarrea aguda i crònica / restrenyiment), icterícia
- Conceptes generals sobre malalties de l'aparell digestiu (boca, esòfag, estómac i duodè, intestí prim i còlon, recte i anus.
- Trastorns de la motilitat intestinal. Malabsorció intestinal. Malaltia inflamatòria intestinal
- Malalties del pàncrees i malalties del fetge

Introducció a la Cirurgia (Dra Mías):

- Concepte i evolució històrica de la cirurgia
- Agressió traumàtica o quirúrgica
- Traumatisme: concepte i classificació
- Traumatisme de les parts toves: contusions
- Ferides. Procés biològic de curació de les ferides. Cicatrització.
- Tractament de les ferides
- Infeccions quirúrgiques. Aspectes generals i específics

Dolor (Dr. Vilà):

- Fisiopatologia del Dolor.
- Dolor Agut, Dolor crònic. Dolor neuropàtic
- Tractament del dolor
- Escala analgèsica de l'OMS
- Tècniques locoregionals, bloquejos

Malalties de l'Aparell Cardiovascular (Dr. Worner):

- Introducció a la patologia de l'aparell cardiovascular
- Principals símptomes i signes de les malalties cardiovasculars
- Fisiopatologia de la pressió arterial i principals conseqüències de sobre alteracions
- Fisiopatologia de l'estimulació elèctrica. Principis d'electrocardiografia, registres bàsics i arítmies.
- Fisiopatologia de les malalties valvulars i del múscul cardíac
- Fisiopatologia de la malaltia aterotrombòtica i formes de presentació clínica de la Malaltia coronària
- Fisiopatologia i principals manifestacions clíniques de la insuficiència cardíaca
- Tècniques de diagnòstic no invasiu en cardiologia (imatge estructural)
- Seminari d'integració dels coneixements adquirits
- Tècniques de detecció d'isquèmia i estudi de l'anatomia coronària

Trastorns de la sang i dels ganglis limfàtics (Dr. Gómez)

- La sang. Funció i components
- Formació de les cèl·lules de la sang

- Hemostàsia i coagulació. Fisiopatologia de l'hemostàsia
- Fisiopatologia de la sèrie vermella: anèmies
- Fisiopatologia de la sèrie blanca: leucèmia i limfoma
- Seminari sobre tractament amb hemoderivats, TMO
- Seminari sobre la malaltia hemolítica del recent nascut. El laboratori hematològic

a Igualada, les classes les dona la professora Dra Eritja, la Dra Mias i el Dr Gómez

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia docent està dirigida al desenvolupament de l'aprenentatge de l'alumne a través de classes teòriques amb la participació de l'estudiantat, seminaris, casos clínics i activitats dirigides, a banda del treball autònom i en petit grup que l'alumne haurà de desenvolupar seguint casos i supòsits plantejats.

Les exposicions seran recolzades amb iconografia (diapositives i transparències) i presentacions amb ordinador (canó de projecció).

L'assistència a les classes magistrals no es obligatòria però els professors recomanem assistir i participar activament en totes les sessions presencials, així com treballar d'avançada els continguts de la matèria.

L'activitat no presencial es gestiona a través del Campus Virtual (CV) de la UdL.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Veure els continguts de l'assignatura.

Hi ha diferents grups, amb impartició de docència a Lleida i a Igualada.

- A Lleida els dies de classe són els dilluns de 15:00 a 17:30 h, i els dimarts i dimecres de 15:00 a 16:00. Les classes es fan a la Unitat Docents de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

- A igualada les classes són divendres de 9:00 a 13:30 hores.

Sistema d'avaluació

- Examen: L'avaluació constarà de d'una única prova al final del semestre i representa el 75% de la nota final de l'assignatura.

- Activitats, Seminaris i Tests a través Campus Virtual: Es plantejaran al llarg del curs i representaran el 25% de la nota final de l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura la nota de l'examen ha de ser igual o superior a 4.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres

-FARRERAS-ROZMAN. MEDICINA INTERNA. Desè Sisena Edició. ELSEVIER

-HARRISON: PRINCIPIS DE MEDICINA INTERNA. 17a Edició. McGrawHill

-LASO GUZMAN FJ. Patologia General. Introducció a la Medicina Clínica. Ed Masson Barcelona 2004

-PARTH MATTSON, CAROL. Fisiopatologia: Salut-malaltia: un enfocament conceptual. Ed Panamericana, 2006.

-Pérez TAMAYO, LÓPEZ CORELLA: Principis de Patologia. 4ª Edició. Ed. Mèdica Panamericana. Madrid, 2007.

- TOWSEND. Sabiston. Tractat de Cirurgia. Ed. Saunders, 18 ed. Madrid 2008
- SABISTON DC Tractat de Cirurgia: Ed. Elsevier. 2009
- Valoració i maneig del dolor. Guies clíniques. Societat Espanyola del Dolor. Aran Edicions 2006.
- Jaume H. Von Roem. Diagnòstic i Tractament: En el Dolor. MacGraw-Hill. Interamericana 2007.
- Miquel Falguera. Història Clínica: un guia pràctica. Ed. Universitat de Lleida, 2000

Articles i Revistes

Si és el cas, s'Aaortarà durant el desenvolupament de l'assignatura informació actualitzada en cada mòdul per part de cada professor.

Referències web

<http://www.freebooks4doctors.com/>

<http://www.wemedicine.com/specialties.htm>

Web Societat Catalana de Cirurgia: www.scs.org

Web Associació Espanyola de Cirurgians: www.aecirujanos.es

La Biblioteca Cochrane Plus

MEDLINE

PUBMED

DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Diccionari De Terminologia Mèdica:
- Navarro- Beltrán Iracet, Diccionari terminològic de ciències mèdiques: Editorial Masson
- Mosby Diccionari Mosby de Medicina, Infermeria i Ciències de la Salu 6a edició